

Fagplan for sang

1. Innledning

Denne fagplanen er et hjelpemiddel og ei rettesnor for vår undervisning, i tillegg har Kulturskolen for alle egne vedtekter som er å finne på hjemmesiden www.ksalle.no

Læreren bruker fagplanen som et verktøy til utarbeidelse av halvårsplaner og til sin undervisning. Ved å følge med i fagplanen skal elever og foresatte få en god oversikt over hva eleven skal lære i de ulike faser. Alle elever skal bli sett og få mulighet til å utvikle seg ut fra sine forutsetninger.

Kulturskolen for alle skal være for alle med prioritering for barn og unge. Kulturskolen arbeider for at elevene skal oppleve faglig mestring, fremme personlig utvikling, trygghet, glede og samhørighet i utøvelse av sine ferdigheter.

Kulturskolen for alle følger skoleåret for grunnskolen, men underviser litt mer komprimert. Noen uker er det undervisningsfri på grunn av prosjekter og forestillinger, samt i løpet av året kan det også være seminarer og forestillinger som elevene oppfordres til å delta på.

1.1. Verdier

Kulturskolens nasjonale visjon er «*kulturskole for alle*». Kulturskolen for alle skal tilby god læring for alle; hvor engasjement, inkludering og utvikling er viktige moment for at elevene skal oppleve gode læringsprosesser.

2. Beskrivelse av faget

Stemmeinstrumentet er en del av kroppen vår. Hvert menneskes stemme er helt unik, det er bare du som høres ut som er deg. Sangen er ofte den første musikken vi møter når vi er små, og menneskene har sunget for hverandre gjennom alle tider. Sang finnes i alle verdens kulturer, og som en universell, menneskelig egenskap kan den knytte oss sammen på tvers av språk og landegrenser.

Sangen er kroppens instrument, stemmen har enorme variasjonsmuligheter. Mange kan oppleve at det å synge er personlig. Sangelever kan fra nybegynnerstadiet uttrykke mye og vil fort kunne gjøre egne erfaringer med det å musisere og formidle. I gruppeundervisning og i individuell undervisning har sanglæreren fokus på at eleven skal føle seg trygg.

Sang er et håndverk som kan læres, og med god og langsiktig jobbing kan stemmen utvikles til et velklingende og fleksibelt instrument som kan takle de fleste musikalske utfordringer.

2.1. Praktisk

Varighet på undervisningen er fra 25 min ukentlig på enetimer, og utvides når det er undervisning i grupper og i sangkor. Ukentlige timer kan bli omorganisert ved prosjekter. Undervisningen følger grunnskolens skolerute, med unntak av første og siste uke i skoleåret, samt ved prosjekter.

3. Mål

Læringsmålene er delt inn i 3 nivåer: Nybegynner-, øvet nivå og viderekommet nivå.

Elevene får opplæringen tilpasset sine evner og forutsetninger. Det utarbeides halvårsplaner for alle elevene tilpasset nivå og interesser. Innholdet på nybegynnernivå er satt sammen for å gi eleven et godt fundament for kjennskap til stemmen og sang for utøving og tilpasset teori.

3.1. Nybegynnernivå

Innholdet på nybegynnernivå er satt sammen for å gi eleven et godt fundament for kjennskap til instrumentet for utøving og teori. På begynnernivået er det viktigste målet å skape sangglede, og å legge grunnlaget for en spontan og sunn stemmebruk. Eleven skal bli trygg nok til å synge sammen med sanglæreren, og etter hvert også foran andre.

Vi jobber med de grunnleggende ferdighetene

- Pusteøvelser og kroppsholdning
- Oppvarmingsøvelser
- Stemmebruk/bli kjent med stemmeregistre
- Artikulasjon
- Støtte/kompresjon
- Innlæring av sanger fra ulike epoker (trad.)
- Enkel notelære
- Synge sammen med andre
- Synge med akkompagnement
- For de minste lekpregede oppvarmingsøvelser der vi trener teknikk, gehør og samklang, ofte ved hjelp av bevegelser.
- Elevene vil opptre minst en gang hvert semester, noen ganger mer.

3.2. Øvet nivå

Øvet nivå er for elever som har kommet videre, og det forutsettes at eleven har vært gjennom nybegynnernivå.

- Pusteteknikk/kroppsholdning
- Oppvarmingsøvelser
- Artikulasjon
- Utvide stemmeregisteret
- Musikkteori, noter og musikkuttrykk/notasjon
- Intonasjon og gehørtrening
- Sanger fra ulike genre/epoker, norsk og andre språk
- Synge unisont med andre, og tostemt sang
- Ensemble/kor/band

3.3. Viderekommet nivå

- Pusteteknikk og kroppsholdning
- Oppvarmingsøvelser
- Tekstuttale
- Utvide stemmeregisteret/bevisstgjøring og bruk av ulike klangfarger
- Notelære/musikkteori
- Intonasjon og gehør/prima vista
- Synge med akkompagnement
- Synge i ensemble
- Utvide sangrepertoaret på ulike språk
- Kor/ensemble/band
- Større konsertoppdrag

Repertoaret tilpasses hver enkelt elev.

Med grunnlaget fra begynnernivået er det viktig at eleven får synge til ulike komponister, samt til musikk de selv hører på.

Det er mulig å søke om utvidet undervisningstid.

På dette nivået er det viktig at eleven øver minimum 5 ganger i uken. Opptreden på konserter i regi av- og utenfor kulturskolen er en del av utviklingen.

Elever på viderekomet nivå viser selvstendighet og har ervervet seg kunnskap om de fleste sjanger, språk og musikkens elementer. Dette nivået kan dermed betraktes som en fordypning av de foregående nivåene.

4. Egenøving

Viktige forutsetninger for læring er at elevene øver hjemme. Det anbefales at øvingen er en fast rutine som skjer regelmessig gjennom uken. Det anbefales å kjøpe inn eget notestativ.

Forslag til øving på de ulike nivåene:

- Nybegynernivå: minimum 15 minutter 4 ganger i uken
- Øvet nivå: Minimum 20 minutter 4 ganger i uken
- Viderekomet nivå: Minimum 30 minutter 5 ganger ukentlig

5. Forventninger til foresatte

For at eleven skal kunne trives og for progresjon og utvikling i sangen, er det viktig at det legges til rette for øving hjemme. Det forventes at foresatte er støttende og engasjerte. Løpende kontakt mellom kulturskole og heimen om elevens utvikling, trivsel øvingsinnsats og fram møte til timene er avgjørende for elevens framgang. Ros og tilbakemelding på elevens øving hjemme er viktig for elevens mestringfølelse og utvikling på instrumentet.

Ved fravær for eleven, gi beskjed i så god tid som mulig.

Notebøker og kopiark bør legges i perm/mappe og medbringes til spilletimene.

Følg med på beskjeder som kulturskolen sender ut via SMS/e-post. Gi beskjed til kulturskolen om du endrer kontaktinfo (telefonnummer/e-postadresse).